

המביא גם פרק שני גיטין

זו.

עין משפט נר מצוה

א י א מיי פ"ז מהלכות
טומאת אוכלין הלכה א'
והלכה ה'
יא ב מיי פ"ח מהלכות
מקואות הלכה א' סמג
עשין עו טו"ש ע"א סימן
קכז סעיף ג'
יב ג מיי שם פ"ח הלכ'
יג סמג שם טו"ש ע'
יד סימן לא סעיף סג'
טו ג מיי פ"ט מהלכות
יז שאל אבות הטומאות
הלכה ה'
יח ד מיי שם הלכה ג'
יט ג מיי פ"ז מהלכות
כ ויזין הלכה ז' טו
סמג עשין טו"ש ע"ד ע'
סימן קמז סעיף יח:

מוסף תוספות

א. משמע שאין באחד מהם, אבל השני הוא מקוה שלם, וכן פ"י בפי' בתרא דר"ז בגין גוממיות שאין בהם מ' טאה וניצוק וקטפרס ומשקה טופח מהדרם למקוה שלם אינו חיבור והטובל בגוממיות לא עלתה לו טבילה. מוס' דה"ה גוממיות מ' ליפלו בשיני גוממיות לבר בו כ' וכו' וזו לפעלה מזו וטבל בעליונה אלא כר"י טבל בשיני גוממיות אפי' טבל בתחתונה לא עלתה לו טבילה. ה. אלמא קטפרס חיבור. מוס' מנייה יט: ד"ה גוממיות מ' ליפלו ו. הלכות מקוה. מוס' פ"ח. ג. מיי על גבי. מוס' הלכ"ט. ה. בנקבות וז"ל. מוס' הלכ"ט. ט. והלא אפי' בבורין שאין דבר מפקיח לפעלה בעיני רחב כשפופרת הנוד, כ"ש כשאינו מעורב אלא דרך נקב. מוס' הלכ"ט. ועי' מהש"ס שפופרת נאופן אחר. ג. כגון אם יש כאן מים מנאיים ומשיקין ומחברין לנהר ע"י נצוק וקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור אבל טופח להטפיה הרי חיבור. מוס' הלכ"ט. א. אלא במילתא אחרית. מוס' הלכ"ט. ב. כדאייתא וכו' גבי ג' גוממיות הטובלין בתחתונה דהוי חיבור וכו' ותירץ הר"י דטומאה וטהרה והשקה הלכתא גמרי לה ולא בסבירא תליא מילתא. מוס' מנייה סא: ד"ה טעמיה. ג. אחר שטבלו במים טרוחיים. מוס' שנת ג'. ד"ה וטהרה. ד. דאמר אין בקיאות לשפוח. מוס' הלכ"ט. ט. דלא חיישינן בתרי שמא חיבור דהרי לקיחלו. מוס' הלכ"ט.

הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה. פי' בקטפרס אינו חיבור לטהרה לענין שמי מקואות שאין צאחד מהן מ' טאה ונצוק וקטפרס ומשקה טופח מחברין אינו חיבור^א וקשה לר"ת דעד לאן נחלקו ר' מאיר ורבי יהודה צפרק אין דורשין (מגינה יט.) גבי ג' גוממיות^ב העליונה עשרים והתחתונה עשרים ובאמצעית ארבעים וחדלית של גשמים עוברת ביניהם אלא בטובל צעליונה אי אמרינן גוד אסיק אבל בתחתונה כולו מודו דעלתה לו טבילה דאמרינן גוד אחית אלמא קטפרס חיבור ור"ת משמע דאינו חיבור כלל^ג ואומר ר"ת דהכא מייירי דוקא בשמי גוממיות שזכו עשרים וזכו עשרים ליתא מקוה שלם צאחד צפני ענמה ללא הוו חיבור ואין מטבילין אפילו בתחתונה אבל התם דאיכא באמצעית מקוה שלם לכ"ע מטבילין בתחתונה וצעליונה פליגי דוקא נקט אמצעית אבל שמי גוממיות שאין שזכו אחת בתחתונה^ד עד הקשה דהכא קאמר רבי יהודה אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים אף השני טהור^ה והך לנצוק ר' יהודה היא דהא מסקינן לענין מקואות ורבי יהודה היא ואומר ר"ת דכיון שהמים שעל הראשון סופו ליפול למקוה הוי קטפרס חיבור ומינה נצוק גרוע מקטפרס לפי שהקילוח של הנצוק עומד באויר ולא הוי חבור אפי' סופו ליפול כדמשמע צפרק בתרא דע"ז (דף עג.) והא דלייק התם גבי כותי דאנח ידיה אצת גישמא ואסריה רבא לכולי תמרא שמע מינה נצוק חיבור אע"ג דהתם הוי קטפרס דייק שפיר דנצוק הוי חיבור לכיון דמה שנגע בו הכותי דליינו צקלה העליון דאין סופו ליפול צדק חצית כיון שהמים שעל ראשו אחד מונח על גישמא ולהכי לא עדיף מנצוק עד הקשה דהכא משמע דטופח להטפיה הוי חיבור^ו וצ"ל דמקואות (מגנה ז) תנן ומיייתי לה צ"פ ק"ד דיצבות (טו.) וצפרק שלישי לחגיגה (דף קא:) עירוב מקואות כשפופרת הנוד צעזיה ובתללה כשמי אצבעות חחרות למקומן ואור"ת דנקב צעזיה כשפופרת הנוד אבל מים סגי בטופח להטפיה ואין נראה לר"י דתנן במסכת מקואות פ"ו (מגנה ט) כותל שצין שמי מקואות שנסדק לשמי מצטרף לערב אין מצטרף עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד ר' יהודה לומר חילוף הדברים נפלו מלמעלה זה לתוך זה^ז על

הנצוק והקטפרס. הר משופע שמדרונו מחודד הרבה: אינו חיבור. לטומאה. כגון המערה מכלי טהור לכלי טמא ונצוק הקלות מחבר משקה שני הכלים אינו חיבור לטמא משקין העליונים. וכן הקטפרס אם העצירו דרך דף הנמונים צמדרון והתחתונים מחוברים לטומאה אין העליונים טמאים. וכן אם הייתה עריבה ארוכה וצפני ראשיה משקין אחד טמא ואחד טהור ומשקה טופח מחברין אין חיבור לטמא הטהורים. וכן לטהרה לענין מקואות (א) שני מקואות שאין צאחד מהן ארבעים טאה ונצוק וקטפרס ומשקה טופח מחברין אינו חיבור: טופח להטפיה. שיש משקה הרבה שאם טופח בו יכול להטפיה במקום אחר: חיבור. לטומאה ולטהרה וקס"ד דהוא הדיו לנטילה דחשיב כמאן דעביד צהדי הדדי: דלמא. הא דקתני חיבור: לענין מקואות. קאמר ר' יהודה היא משום גוד אחית (כדמתי) כו'. ומינה לענין נטילה מצעזין אי הוה נטילה כמיקונה לא תלכזין או לא ואין ראית חיבור מקואות ראהי לכאן דאין ללא משום חיבור מצעזין: מכוונות. לא פחות ולא יותר: השני טמא. שחכר המקוה על ידי הראשון: נוגעוה במים. צעזת טבילה השני: אף השני טהור. דכמאן דמחברין מים שעל הראשון למי המקוה דמו: הכא ראשו ורובו. כשהוא טהור במים שאובים צדק הכלי: טמא. לתרומה עד שיטבול ומגירת שמונה עשר דבר היא. וצ"פ דמסכת שבת^א מפרש מ"ט גזר עליה לפי שהיה להם מערות סרוחים לטבילה ולאחר טבילה היו רותצין בשאובין והתחילו לומר לא אלו מטהרין אלא אלו מטהרין וגזרו עליהן שזכו גזרו על טהור שנפלו עליו שלשה לוגין מים שאובין דאי לא הוה לא קיימא הא: הלוי ציאה. בתוך הכלי וחציו צפילה שנפלה על חצי גופו שלשה לוגין: קוד קרי חולץ כו'. עהור. לדברי תורה דעורא מיקן טבילה לבעלי קריין ועל שיעסקו בצורה והקלו על ההורה בנתנית תשע קצין אפי' שאובין במסכת ברכות^ב אבל לטהרו ליכנס במקדש צעזין ארבעים טאה: והלוי טבילה. שנכנס חליו לתוך המקוה ועל חליו נתן ט' קצין שאובין: שאין הגט ואלא מתחת ידי שניהם. שאין שניהם שולחין בהלכות דלא הוו שנים שהציאו גט אלא אחד הציאו צריך המציא לומר צפני נכתב וצפני נחתם וזה לא אמר: אבל הגט ואלא. צב"ד: מתחת ידי שניהם. ששניהם אדוקין זו ושניהם שולחין: כשר

רום כקליפת השום על רוחב כשפופרת הנוד היינו שמי אצבעות אם כן הוי קטפרס חיבור ומינה נצוק גרוע מקטפרס לפי שהקילוח של הנצוק עומד באויר ולא הוי חבור אפי' סופו ליפול כדמשמע צפרק בתרא דע"ז (דף עג.) והא דלייק התם גבי כותי דאנח ידיה אצת גישמא ואסריה רבא לכולי תמרא שמע מינה נצוק חיבור אע"ג דהתם הוי קטפרס דייק שפיר דנצוק הוי חיבור לכיון דמה שנגע בו הכותי דליינו צקלה העליון דאין סופו ליפול צדק חצית כיון שהמים שעל ראשו אחד מונח על גישמא ולהכי לא עדיף מנצוק עד הקשה דהכא משמע דטופח להטפיה הוי חיבור^ו וצ"ל דמקואות (מגנה ז) תנן ומיייתי לה צ"פ ק"ד דיצבות (טו.) וצפרק שלישי לחגיגה (דף קא:) עירוב מקואות כשפופרת הנוד צעזיה ובתללה כשמי אצבעות חחרות למקומן ואור"ת דנקב צעזיה כשפופרת הנוד אבל מים סגי בטופח להטפיה ואין נראה לר"י דתנן במסכת מקואות פ"ו (מגנה ט) כותל שצין שמי מקואות שנסדק לשמי מצטרף לערב אין מצטרף עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד ר' יהודה לומר חילוף הדברים נפלו מלמעלה זה לתוך זה^ז על

הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה. פי' בקטפרס אינו חיבור לטהרה לענין שמי מקואות שאין צאחד מהן מ' טאה ונצוק וקטפרס ומשקה טופח מחברין אינו חיבור^א וקשה לר"ת דעד לאן נחלקו ר' מאיר ורבי יהודה צפרק אין דורשין (מגינה יט.) גבי ג' גוממיות^ב העליונה עשרים והתחתונה עשרים ובאמצעית ארבעים וחדלית של גשמים עוברת ביניהם אלא בטובל צעליונה אי אמרינן גוד אסיק אבל בתחתונה כולו מודו דעלתה לו טבילה דאמרינן גוד אחית אלמא קטפרס חיבור ור"ת משמע דאינו חיבור כלל^ג ואומר ר"ת דהכא מייירי דוקא בשמי גוממיות שזכו עשרים וזכו עשרים ליתא מקוה שלם צאחד צפני ענמה ללא הוו חיבור ואין מטבילין אפילו בתחתונה אבל התם דאיכא באמצעית מקוה שלם לכ"ע מטבילין בתחתונה וצעליונה פליגי דוקא נקט אמצעית אבל שמי גוממיות שאין שזכו אחת בתחתונה^ד עד הקשה דהכא קאמר רבי יהודה אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים אף השני טהור^ה והך לנצוק ר' יהודה היא דהא מסקינן לענין מקואות ורבי יהודה היא ואומר ר"ת דכיון שהמים שעל הראשון סופו ליפול למקוה הוי קטפרס חיבור ומינה נצוק גרוע מקטפרס לפי שהקילוח של הנצוק עומד באויר ולא הוי חבור אפי' סופו ליפול כדמשמע צפרק בתרא דע"ז (דף עג.) והא דלייק התם גבי כותי דאנח ידיה אצת גישמא ואסריה רבא לכולי תמרא שמע מינה נצוק חיבור אע"ג דהתם הוי קטפרס דייק שפיר דנצוק הוי חיבור לכיון דמה שנגע בו הכותי דליינו צקלה העליון דאין סופו ליפול צדק חצית כיון שהמים שעל ראשו אחד מונח על גישמא ולהכי לא עדיף מנצוק עד הקשה דהכא משמע דטופח להטפיה הוי חיבור^ו וצ"ל דמקואות (מגנה ז) תנן ומיייתי לה צ"פ ק"ד דיצבות (טו.) וצפרק שלישי לחגיגה (דף קא:) עירוב מקואות כשפופרת הנוד צעזיה ובתללה כשמי אצבעות חחרות למקומן ואור"ת דנקב צעזיה כשפופרת הנוד אבל מים סגי בטופח להטפיה ואין נראה לר"י דתנן במסכת מקואות פ"ו (מגנה ט) כותל שצין שמי מקואות שנסדק לשמי מצטרף לערב אין מצטרף עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד ר' יהודה לומר חילוף הדברים נפלו מלמעלה זה לתוך זה^ז על

(א) טהור פ"ח מ"ט ע"ז ע"ב, (ב) חגיגה יט. טו. מקואות פ"ו מ"א, (ג) מ"ד מ"א, (ד) שנת ג'. ד. זכין פ"ה מ"ב, (ה) כדמתי כ"ב: ע"ש [מקואות פ"ג מ"ד], (ו) כ"ה: [מגנה ז], (ז) [דף ע"ג], (ח) [דף ע"ג], (ט) [דף כ"ב], (י) כ"ל ועוד א.ו. מהר"ס, (יא) [ש"ס לטומאים עליהם].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חלו חיבור וכו' לענין מקואות כגון שני:

מוסף רש"י

הנצוק. קלות ציור הכא מלמעלה למטה כמקוה הנצוק מנצו של גגין (ע"ז ע"ב). והקטפרס מטה הכאן מלמעלה למטה דרך מדיון של תל גבה וקוף (שם). ומשקה טופח ואין לו טופח על מנת להטפיה. שם טופח כהן צידו ולא יטפיה טופח שחכר שיהא להטפיה דבר אחר (שם). אינו חיבור לא לטומאה. אלא משקין מלושין הן ונגע טמא בתחתון העליון טהור, וכן לענין משקה טופח. אפילו במקום חלק משקה מלא ומלא משקה טופח צאחד ונגע טמא משקה משקין ששאלו ומלא טהורין ואע"פ שמתוכן לו (שם). ולא לטהרה. גממית שאכלה כה ארבעים טאה ונצוק או קטפרס או משקה טופח מקשר למגמית זו מקוה שלם, איהי טהור והענין בגממית לא עלתה לו טבילה (שם). והשני טמא. שהרי חסר הגיעה מים שעל הראשון (חגיגה יט.) הבא ראשו ורובו. לחמר שטבל טומאתו במים שאובין זו כיוס, וטהור גמור שנפלו על ראשו שני (ש"ס יג.).

פסקי ר"ד

איכא משקה טופח מאי הוי והתנן הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה: לא צריכא דאיכא טופח ע"מ להטפיה ולא אישפוט: א' אומר בפני נכתב וא' אומר בפני נחתם פסול פי' שהרי לא קיים כל החתימה: אומר [רב] שמואל בר יוחנן אמר רבי יוחנן ל"ש אלא שאין הגט יוצא מתחת ידי שניהם אבל אם הגט יוצא מתחת ידי שניהם